

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. XV. De causa seu occasione introductionis peculiarum apud
Religiosos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

*Monialium necessitatibus indies subvenire. Signa-
vum erat, Hieronymus Cardin. Matthæius, sigillo
adjuncto.*

CAPUT XV.

*De causa, seu occasione introductionis peculiorum
apud Religiosos &c.*

CONSTAT ex supra dictis, quòd status Religiosus
vi primævæ institutionis suæ, & intentionis
suorum Fundatorum, potius habeat annexam vi-
tæ communitatem, quàm peculiaritatem. Unde
hæc ergo venerunt zizania, quæ sementem virtu-
tum religiosarum, immo & bonæ voluntatis
modicum superstes granulum in agro S. Religio-
nis frequenter ita suffocent? Respondeo meritò:
inimicus homo hoc fecit, dum hac via (quæ pri-
mitus quidem videbatur recta) omne malum la-
tenter & pedetentim in Religiosos aliquos Ordi-
nes irrepsit. Fateor quidem verissimum dixisse
Laurent. de Peyrinis Tom. 1. de subdito q. 2. c. 2.
§. 1. coll. 3. dum sic inquit: *Ex negligentia Præla-
torum oritur Religionum dissipatio, & Religioso-
rum perditio. h. i.* At negligentia illorum ideo
culpanda est, quoniam irrepens malum non co-
nantur ab initio præfocare, & vulpeculas, quæ
demoliri sensim attentant vineas Religionum, ca-
pere, dum adhuc vulpeculæ sunt, & eas facilè al-
lidere ad petram rectæ rationis, & præscriptæ
Regulæ possent. De his.

*Quæres, quænam obstent specialiter religiosæ
pauper-*

paupertati, fecerintque ac faciant adhuc aditum ad periculosa peculia. Præter alias jam tum supra relatas, v. g. inopiam Monasteriorum, recens exordium, infortunia per bella, grandinem, furta, infortunia &c. quæ sunt quasi causæ, seu occasiones extrinsecæ, sunt aliæ quasi intrinsecæ, id est, ex vitio Religiosorum ortum trahentes. De quibus

R. 1. Quòd sequentia potissimum, *Primum* est congenita nobis corrupta seu inordinata cupiditas, quâ homo appetit habere plura, pecularia, superflua, quibus non indiget; quam & ideo comitatur innata superbia, qua quærit aliis non minor esse, eminere, dominari, apud eos honorificum sibi nomen conciliare, inordinatè placere: & quia hoc Monachus non sinitur, sed prohibetur facere ex communibus, hinc quærit privata seu pecularia.

R. 2. Alia recenset *Peyrinis* cit. & est II. Religiosorum multitudo; quibus dum non potest ex communibus provideri sufficienter, quærunt pecularia. Et inter multos multi imperfecti inveniuntur, vel fiunt, naturâ semper ad inferiora tendente, dum multi nequeunt tam ritè gubernari, quàm pauci.

III. Desiderium domos ædificandi, & ampliandi, Prælatos sollicitans: cui ut satisfaciant, subditis necessaria denegant. Dolus hic diaboli est enitentis, ut minora majoribus præponantur, & levia incommoda gravissimis malis curentur. Leve enim incommodum est, si domus non sit plenè ædificata; magnum verò malum, si paupertas non vigeat, &

chari-

charitas, ac paterna providentia, ædificiorum causâ, deficiat. *Hugo de Claustr.* l. 2. c. 4. ædificia Fratrum non superflua sint, sed humilia, non voluptuosa sed honesta. Utilis est lapis in structura; sed quid prodest celatura?

IV. Nimia cura in sacris templi vasis & ornamentis, ac aliis paramentis emendis. Sacra templa fulgeant; at ita, ut pauperes Christi non algeant. Præceptum præponitur consilio.

V. Quorumdam Prælatorum ingenium durum & immisericors, qui cum ipsi robusti sint, omnes sua duritie metiuntur: nesciunt infirmis compati, nec delicatorum misereri. His nihil aliud est dicendum, nisi quod Prælati esse discant, & se Patres aliorum cognoscant, & divina judicicia formident; nam solet Deus duris duos Prælatos mittere, qui eos tempore senectutis & necessitatis immisericorditer tractent, & in suis ægri tudinibus tribulent. *S. Bonav. de 6. Alis Seraphim c. 14. Bonus Prælatus agnoscit se Fratrum suorum Patrem non Dominum: exhibet se eis medicum, non tyrannum: nec reputat eos ut iumenta sua, vel seruos emptionis, sed ut filios hereditatis supernæ confortes: facit eis, sicut vellet sibi fieri, si similiter indigeret. Sed fortes, & sani non sentiunt, quæ sentit ager; ideo nesciunt ei compati, scient autem postea, cum dolebunt. h. i.*

VI. Avidissima cupiditas nova Monasteria ædificandi. Acutissimus astus diaboli! Ajunt enim Prælati, se hoc facere ad Religionem ampliandam, ad quod ex officio tenentur; & ut transeuntibus Fratibus hospitium sit in qualibet civitate

tate

tate & pago. Sed latet anguis in herba. Cùm enim in quamplurimis pagulis, in quib^o isti Conventus sumuntur, vigeat in octavo gradu paupertas, & ita, ut vix sibi ipsis coloni diu noctuque laborantes sufficiant, nequaquam possunt commodè Religiosos ibi commorantes sustentare. Unde coguntur ii in tam parvo numero habitare, ut, moraliter loquendo, sit impossibile, ut vitam & disciplinam regularem observent. Vel coguntur ita ostiatim mendicare, ut potiùs continui cursores, & eleemosynarum quæstores sint nuncupandi quàm Religiosi: & potiùs videantur ibi stare ad victû sibi quarendû, quàm ad Deo servendum. inde Religiosorum vilipendium. NB. h. i.

Unde S. Bonav. in epist. ad Provinciales sui Ordinis, *Frequentia discursus*, ait, *Et importunitas quæstus, viles nos efficiunt, Et graves.* Et in exposit. Regl. c. 6. *Quando nimis urgemus homines ad dandum, perdunt devotionem priùs ad nos habitam; quòd nec de predicatione, neque exemplis, nec aliis qua facimus, adificantur. Unde cùm vident nos accedere, terrentur, Et timent, quòd aliquid velimus ab eis expetere, quòd grave sit eis dare, Et erubescunt negare: Et si dederint non libenter, minus merentur, Et sic rebus, Et devotionibus privantur. h. i.* Inde sibi quisque quærit peculium, ut possit suis necessitatibus subvenire, si quando contigerit, eum ad talia loca inhabitanda mitti.

VII. Ad illud autem, quod dicunt, se hos Conventus sumere pro hospitibus; Dico, quod incidit in scyllam, qui vult vitare charybdim. Et quod

quod ex duobus malis id quod est minus, semper est eligendum. Et ego puto minus malum, per unam noctem pernoctare in caupona, seu etiam in alia devotorum domo, quam permittere, ut duo vel tres, aut quatuor fratres habitent in istis tuguriis absque disciplina, absque timore, absque obedientia. Ubi enim sunt tantum duo vel tres, unusquisque facit, quæ sibi placita sunt. Inde scandala, relaxationes paupertatis, & aliorum votorum. Et taliter assueti si deinde reducantur ad Conventus, in quibus vigeat regularis disciplina, jam fracto jugo, ruptis vinculis, eis subijci amplius non possunt. Quod malum si considerarent, & ponderarent Prælati, equidem tot tuguria vel relinquerent, vel non susciperent. *h. i.*

VIII. *Inquiunt etiam;* isti Conventus erunt aliquando boni, licet nunc non ita.

R. Erunt boni, quando Religio erit mala & relaxata. *Replicant:* Sumimus, ut proximos adjuvemus. R. At nescio, quæ charitas, proximum adjuvare cum propriæ salutis dispendio. Reddite, inquiet Dominus in illa die, rationem villicationis vestræ, non proximi vestri. Adjuvare tenemur proximū post nos ipsos, non ante nos. *h. i.*

Quare sanctissimum fuit illud Decretum SS. D. N. Papæ Clem. VIII. Pauli V. & Gregorii XV. quod non reciperent Conventus, in quibus commodè XII. Fratres sustentari non possent. Et utinam fuisset additum, ut illa Monasteria jam recepta, in quibus dictus numerus non potest sustentari, vel non est saltem probabilissima spes, quod de brevi poterit, dimitterentur! *h. i.*

Interim

rim de his vide Const. Urban. in quibus fit exceptio.

R. 3. Subinde etiam hæ causæ præstant occasionem peculiorum, videl. I. Superiorum delicias, dum paucis, & communibus nolunt esse contenti; quapropter justam subditorum contra se suscitant indignationem ac murmurationem; qui dum onera Monasterii in choro & claustro sustinent, miserè reficiuntur, ita, ut Superior uno die plus sine causa sufficente insumat, quàm illi omnes collectim tribus diebus. Quapropter sibi provident de privatis & peculiis, & refectiunculis.

II. Subditorum delicias, qui nolunt esse modicis contenti; hinc &c.

III. Superiorum, æquè ac subditorum fastus; ex quo fiunt sibi præ aliis plus quid arrogantes; hinc peculiaria sibi quæritantes, & reservantes; Et quando ex eorum sumptuositate Monasterium fit egenum, jam ampliorem sibi vendicant causam peculia coacervandi.

IV. Nimia conversatio cum sæcularibus, & cupiditas placendi eis. Quocirca quærunt dare manuscula in & extra Monasterium; quæ ut habeant, vident ubi accipiant, vel à Monasterio auferentes, vel à sæcularibus quæritantes, vel alia arte ex practicantes.

V. Otium. Cui dediti quærunt occasionem ludendi, bibendi, jocandi, fabulis, nugis, & computationibus tempus impendendi &c. Ad quem finem provident sibi de peculio, cum ad illum communitas non sit parata suffragari, nec utique debeat; nisi furto velint ab ea surripere.

S

VI. Ab.

VI. Ante omnia tepor in Religione pandit viâ ad omne malum. Hoc abducti, non satagunt facere in Religione id, ob quod venerunt ad illam; sed, sicuti cor sæculare numquam ex toto deposuerunt, ita sæcularibus desideriis, & sæculari conversatione se in omnibus conantur sæcularibus conformare, non curantes, immo nec intelligentes S. paupertatis votum, obligationemque ejus. Prô dolor! subinde nimis verum est tritum adagium: *Quidquid agit mundus monachus vult esse secundus: Væ autem monacho, si velit esse Primus.*

CAP. XVI.

De triplici vitioso genere peculiaristarum.

I. DE peculiaristis in conscientia sua securis (de quibus supra) hic non agam. Accidit autem, quòd actus peculiaristæ sit vitiosus ex triplici capite disjunctivè sumendo: vel enim actus ejus (alioquin ex se bonus, aut saltem indifferens, & excusabilis.) 1. Inficitur ab objecto, utpote incongruo, superfluo, prohibito; vel 2. ab intentione, quia nim. proprietario animo sibi peculium reservavit; vel 3. à modo, quo utitur peculio, nimio affectu inhærendo, propugnando, expendèdo, augendo, amissionem timendo &c De quibus *P. à S. Audomaro* in orat. contra proprietarios, ait: *Nonne passim videmus eos ementes, & vendentes, ac in symposiis è suis crumennulis pecunias proferentes? ad instar secularium bursas nummis turgentes ostentantes, sese ridiculè de sacculis & oculis jactitantes?*